

Til § 1.

Udvalgets Fleertal, der efter de ovenfor antydede Betragtninger bifalder Oprettelsen af en særlig Lønningsfond, har af Paragraphens første Punktum foreslaaet en forandret Redaction, da for de indbragne Bispetienders Vedkommende ingen Vacance skal oppebies. Istedetfor „Tiende“ er i Forslaget sat „Korntiende“ for at udelukke Dvægtienden, der (eller dens Vederlag) bliver ved det enkelte Kald. Hvor imidlertid Dvægtiende-Vederlaget tidligere er slaaet sammen med Korntienden, vil det naturligvis følge denne. Et Medlem (Nielsen) foreslaaer, at Ordet „hidtil“ skal udgaae, idet han antager, at Tienderne ogsaa fremtidig vedblive, at være de omhandlede Embeder tillagte, kun med den Forskiel, at de hidtil være tillagte de enkelte Kald, men nu skulle samles i en fælles Kasse til Brug for dem alle. Ved Forslaget om at forandre Embedernes og Fondens Benævnelse, saa at de kaldes kirkelige istedetfor geistlige, ønske Clausen og Nielsen at fremhæve, at det Første og Væsentlige ikke er de Geistlige, Standen og Mændene, men Kirken, for hvis Skyld Embederne ere til og hvem Midlerne til deres Lønning, ere tillagte. Den samme Forandring af Benævnelsen foreslaae de selvfølgelig i Lovens Titel. Naar de samme Medlemmer i Foræning med Madvig foreslaae en Tilføielse, der gaar ud paa nærmere at begrænde Lønningsfondens Niemed og Anvendelse ogsaa for Fremtiden, da vide de meget vel, at en saadan Bestemmelse kan forandres og ophæves ved en anden Lov; men foruden at derved dog er udelukket Forsøg paa at bevirke en anden Anvendelse af Fondens Midler igjennem blotte Ændringsforslag til Finantsloven, antage de, at en saadan i dette Dieblik, om end uden en stærkere bindende Kraft givet Bedkjendelse fra den lovgivende Magts Side, baade vil indeholde en Beroligelse for Nutiden og en Paamindeelse for Fremtiden; og forsaaribt man skulde ville omgaae Bestemmelsen ved en Fortolkning, der betegne som kirkelige Formaal alle dem, der have Kirkens Sympathi og Interesse for sig, stole Stillerne af Ændringsforslaget baade paa det nedarvede Begrebs og den til enhver Tid sig rørende

Bevistsheds Magt; en videregaende Sikkerhed søge de ikke her.

Et Mindretal (Borgen, Frandsen og P. Hansen) kan ikke billige, at den de geistlige Embeder hidtil tillagte Tiende fremtidig ved indtrædende Vacancer skal indflyde i en saakaldet „geistlig Lønningsfond“. Naar disse Midler ophøre at have den locale Anvendelse, de hidtil have haft, ansee de det for rigtigt, at de som Statsmidler indflyde i Statskassen som en egen Post, ligesom tidligere Bispetienden; at da i en særlig Fond deraf finde de deels stridende mod de Bestræbelser, der under vor constitutionelle Forsfatning have gjort sig gjældende i Finansernes Bestyrelse, og som netop ere gaaede i den modsatte Retning, deels med Hensyn til Diemedet („geistlig Lønning“) usornødent i det Dieblik, der vedtages en Lov om de geistlige Embedsmænds Lønning. De foreslaae derfor, at Ordene „en geistlig Lønningsfond“ forandres til „Statskassen“.

Med Hensyn til den anden Deel af Paragraphen, der angaaer Tiendens fremtidige Oppebørsel, har Udvalgets Fleertal, saameget det end baade i Almindelighed og for det her foreliggende Anliggendes Skyld ønsket Udelsen af Tienden in natura forandret til Udelse efter Capitelstægt, dog været enig i, at det ikke er tilstedelig, i alt Fald uden mere tvingende Nødvendighed, ved et Lovbud at gribe ind i Contracter af den Art som de confirmerede Accorder, ved hvilke sige Tiendehudelse er fastsat, naar Contracterne, og her navnlig Øderne (da Lovgivningsmagten selv repræsenterer den anden Side), ikke ere villige til en Forandring, især da ganske vist Forandringen paa sine Steder, hvor Korntet i Almindelighed er noget ringere og Afkastningen vanstellig, vil forøge Afgiften noget, Medundertegnede Madvig og Skeel, til hvilke Frandsen subsidiært slutter sig, antage, at man for at opnaae den Lettelse og Besparelse i Opkrævingen, der følger af Converteringen til Pengedydelse, kan gaae ind paa et lidet Afslag ved Converteringen (ligesom jo de hidtil til Nødheden berettigede Embedsmænd ingenlunde altid have opnaaet den fulde Capitelstægt), og de have ingen Betænkning ved at nedlægge